

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
fredag 15. august 2025 kl. 12:00
Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 12:10.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg (fra sak 63/25), Johan Narum, Rolf Øyvind Thune, Jens Lippestad, Gaute Lenvik, Anne Berit Aker Hansen, Bjørn-Ole Juul-Hansen og Vidar Olsen
Forfall:	
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Haavard Elstrand, Mari Vengnes, Hege Heiberg, Ida Louise Bjønness og Ellen Karin Solevåg

Protokollen fra dette møtet frigis ved møteslutt.

Saksliste

061/25	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
062/25	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	4
063/25	Korn - Omsetningsavgift kornåret 2025/2026	6

Sak nr.: 061/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 15.08.2025	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Sak nr.: 25/42750-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Foreløpelig

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Foreløpelig

Sak nr.: 062/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 15.08.2025	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Sak nr.: 25/42750-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 17. juni 2025 godkjennes.

Foreløpig

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Foreløpelig

Sak nr.: 063/25	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 15.08.2025	Tittel: Korn - Omsetningsavgift kornåret 2025/2026	Sak nr.: 25/36007-7

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har vedtatt maksimalsats for omsetningsavgift for korn og oljefrø for kornåret 2025/2026 på 7,5 øre per kg, gjeldende fra 1. juli 2025.

Felleskjøpet Agri har lagt fram en avlingsprognose på 1 270 600 tonn norsk korn, eksklusive oljefrø og erter, derav 152 300 tonn mathvete. I prognosen er det tatt utgangspunkt i at 35 000 tonn havre blir benyttet som matkorn.

Ekstraordinært av året er at det forventes et betydelig overskudd av bygg, med tilhørende kostnader estimert til ca. 54 mill. kroner for overlagering, basert på augustprognosen.

For kostnader til administrasjon og opplysningsvirksomhet er vedtatt budsjett for 2. halvår 2025 lagt til grunn, samt et prognosert budsjett for 1. halvår 2026. Kostnader til faglige tiltak, Stiftelsen Norsk Mat og administrasjon av Omsetningsrådet er iht. vedtatt budsjett for 2025. Samlet kostnad til markedsregulering er satt til 68,9 mill. kroner.

Det legges til grunn at fondet for korn ved utgangen av kornåret er på ca. 21,5 mill. kroner, korrigert for overlagringskostnader fra 24-avlingen. Netto gir dette bruk av 66,1 mill. kroner til markedsregulering i 2025/2026.

Det foreslås en avgift på 5,5 øre per kg.

Hjemmel

Forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk § 1.

Forutsetninger

Styret i FKA vedtar forslag til omsetningsavgift for kornåret 2025/2026 på 5,5 øre per kg, gjeldende fra 1. juli 2025, i sitt møte den 15. august 2025.

Eventuelle endringer i utkast til brev av 13. august 2025 fra FKA til Omsetningsrådet meddeles rådet før vedtak fattes.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 15. august 2025. Innstilling basert på utkast per 13. august 2025. Prognose for kornåret 2025/2026 av 13. august 2025.

Møtebehandling

I tråd med forutsetningen vedtok styret i FKA forslag til omsetningsavgift for kornåret 2025/2026 på 5,5 øre per kg i sitt møte 15. august 2025.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsavgiften på korn og oljefrø fastsettes for perioden fra 01.07.2025 til 30.06.2026, kornåret 2025/2026, til 5,5 øre per kg.

Korn - Omsetningsavgift kornåret 2025/2026

Felleskjøpet Agri (FKA) har i brev av 15. august 2025, med utkast per 13. august 2025, foreslått en sats for omsetningsavgift for kornåret 2025/2026 på 5,5 øre per kg for korn og oljefrø som omsettes gjennom markedsordningen.

FKAs første prognose for kornåret 2025/2026 ble fastsatt 13. august 2025. Omsetningsrådet vedtok 20. juni 2025 et forslag om å sette maksimalsatsen for omsetningsavgift for kornåret 2025/2026 til 7,5 øre per kg.

Landbruks- og matdepartementet meddeler i brev av 26. juni 2025 at de følger Omsetningsrådets tilråding. Dette fremgår av forskrift av 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk. Forslaget til omsetningsavgift ligger innenfor maksimalsatsen. Det forutsettes at avgiften ligger fast hele kornåret, som vedtatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 5. juni 2003.

FKA har ved beregning av omsetningsavgiften, etter tidligere anmodning fra Landbruksdirektoratet, ikke lagt inn sikkerhetsmargin i prognoseberegningene, men lagt inn nødvendig buffer i fondet for omsetningsavgift korn. FKA har tatt utgangspunkt i at fondet ved inngangen til kornsesongen 2025/2026 er på ca. 21,5 mill. kroner. Det var kun overlagering av et mindre kvantum førkorn etter sesongen 2024/2025, kostnaden ved dette, ca. 4,7 mill. kroner, er fratrasket i beregningen av fondets størrelse.

Ved beregning av omsetningsavgiften legger FKA følgende til grunn:

- Arealet for 2025 er uendret fra 2024.
- En avlingsprognose på 1 270 600 tonn korn, eksklusive oljefrø og erter.
- En matkornandel på 57 % for hvete og 41 % for rug, basert på henholdsvis 10-års medianverdi for hvete og fem års medianverdi for rug.
- Forbruket av norske kornråvarer til mat er prognosert til 318 400 tonn, derav 262 800 tonn hvete, 15 400 tonn rug, 37 500 tonn havre og 2 700 tonn bygg. Dette gir et underskudd av norsk matkorn på 125 700 tonn.
- Forbruket av kraftfôr i kornåret 2025/2026 er prognosert til 2 003 000 tonn.
- Andel karbohydratråvarer i kraftfôret er satt til 71,9 prosent, en reduksjon på 2,1 prosent fra forrige kornår, til sammen 1 440 000 tonn. Korrigert for kli gir dette et rom for norsk korn på 1 392 000 tonn og dermed et underskudd av norsk førkorn på 352 000 tonn.
- Opplysningsvirksomhet og administrasjon er lagt inn som budsjettert for 2025, samt et prognosert budsjett for 1. halvår 2026.
- Administrasjon for Omsetningsrådet og faglige tiltak er lagt inn og budsjettert med de prosjekter som er vedtatt for 2025.
- Det er ikke lagt inn vurderinger av tilføring av norsk korn til beredskapslager.

Landbruksdirektoratets vurderinger

I prognosen er det forutsatt at kornarealet er uendret. Siden tidspunkt for søknad om produksjonstilskudd medfører at tallene først blir tilgjengelige i november, er dette etter direktoratets vurdering, det best mulige anslaget. Det er heller ikke på bakgrunn av de siste års erfaringer noen indikasjoner på vesentlige avvik.

Avlingen er fastsatt med grunnlag i anslag fra Norsk Landbruksrådgiving. Siden mesteparten av kornet fortsatt ikke er tresket, og at været de kommende ukene også vil ha betydning for andel mat og førkorn, har vedlagte prognose en del usikkerhetsfaktorer. Den vurderes likevel til å være det nærmeste det er mulig å anslå avlingen høsten 2025 per dags dato.

Ved beregning av maksimalavgiften i juni ble det lagt til grunn et avlingsnivå pr. dekar som var på nivå med 2022-avlingen, tilsvarende 1 409 000 tonn. Den første prognosen av 13.

august 2025 viser et avlingsnivå som ligger 106 300 tonn under dette. Det ble videre forutsatt at høyeste kostnader til regulering av korn ville oppstå dersom tilgangen av korn med matkvalitet gav behov for nedskriving til fôrkorn. Som grunnlag for maksimalsats ble det forutsatt en matkornandel i hvete og rug på henholdsvis 75 og 20 prosent, som er tilsvarende høyeste matandel siste fem år. Matkornandelen er i prognosen av 13. august satt til 57 og 41 prosent for henholdsvis hvete og rug. Prognosen viser en større hveteavling sammenlignet med forrige kornår, og tilnærmet lik avlingen sammenlignet med fem års median.

Ekstraordinært i år er en forventning om et betydelig overskudd av bygg. Augustprognosen tilsier en salgsavling på 730 900 tonn bygg. Salgsavlingen i fjor ble ca. 640 000 tonn. Av denne ble ca. 2 700 tonn anvendt til mat og 7 100 tonn overlagret til 2025. Det forventes dermed et betydelig overskudd og overlagring som en konsekvens av dette.

Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i kalenderåret 2024 viser 1 975 053 tonn. FKA har for kornåret 2025/2026 forutsatt et kraftfôrforbruk på 2 003 000 tonn, som er ca. 28 000 tonn høyere enn salget i 2024. Salget per første kvartal 2025 viser en økning på ca. 7 300 tonn i totalt salg sammenlignet med tilsvarende periode året før. Økningen er i hovedsak på fôr til drøvtyggere. Prognosert salg, slik FKA har lagt til grunn, er derfor som forventet.

FKA har ved prognosering av forbruket benyttet de samme prinsippene som tidligere. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til dette.

I samsvar med tidligere vedtak i Omsetningsrådet, jf. budsjett for 2025 er følgende vedtatt: Administrasjonskostnader til FKA og Omsetningsrådet på hhv. 6,2 og 1,6 mill. kroner, midler til faglige tiltak og opplysningsarbeid, 6,9 mill. kroner. I tillegg er det lagt til grunn en prognosert økning til administrasjonskostnader og opplysningsarbeid for budsjettet for 2026.

Samlet utgjør dette 15,1 mill. kroner for kornåret 2025/2026. Det er også planlagt deltakelse i et prosjekt vedrørende utvikling av nye kornsorter, men det er per dags dato ikke avklart om blir noe av.

Det er ønskelig med et fond på ca. 25 mill. kroner. I henhold til Landbruksdirektoratets regnskapsoversikt samsvarer fondsstørrelses per 1. juli 2025 med direktoratets beregning når kostnad for overlagring fra kornåret 2024/2025 er tatt hensyn til.

Årets forslag til omsetningsavgift har tatt utgangspunkt i at det kan være behov for overlagring av 94,5 tusen tonn bygg til en kostnad på 53,9 mill. kroner. Kostnadene til overlagring er justert iht. en KPI-justering av overlagringskostnaden på 3,3 prosent, samt at det er lagt til grunn at en stor andel av overskuddet må lagres på annet lager enn mottak/forbruksanlegg, dette gir økte kostnader til lagring.

Behov for tilførte midler gjennom omsetningsavgiften blir ut fra ovenstående forutsetninger 68,9 mill. kroner.

Med en avling på 1 302 700 tonn, inkludert oljefrø og erter, tilsvarer dette en avgift på 5,4 øre per kg. FKA foreslår en avgift avrundet til 5,5 øre per kg.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av satsen for omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler at forslaget godkjennes.

**Markedsregulators forslag til budsjett for markedsregulering for kornåret
2025/2026 (01.07.2025 til 30.06.2026)**

Kostnadsposter	tonn	kr/tonn	kr
Omdisponering	0		-
Overlagring	94 500	570	53 865 000
Andre tiltak	0		
Administrasjon omsetningsrådet			1 800 000
Administrasjon og prognoser NFK			6 353 000
Faglige tiltak og opplysningsarbeid			6 928 850
Sum markedsreguleringskostnader 2024-avling			68 946 850
Tilpassing av fond (-)			- 3 565 384
Renteinntekter fond			2 100 000
Sum kostnader			70 412 234
Salgsavling inkl. proteinvekster, tonn		1 302 700	
Reguleringskostnader, øre/kg		5,4	

Tidligere satser for omsetningsavgift på korn

	Maksimalsats,	Endelig sats, øre
Kornår	øre per kg	per kg
2020/2021	3,0	1,0
2021/2022	4,0	2,5
2022/2023	2,5	2,0
2023/2024	6,0	3,0
2024/2025	4,0	1,0